

BOLETIN DEL CLERO
DEL
OBISPADO DE LEON.

GOBIERNO ECLESIASTICO DEL OBISPADO DE LEON
SEDE VACANTE.

A continuación publicamos el testo latino de las dos Bulas de Su Santidad publicadas en castellano en el número anterior del BOLETIN, sobre la supresion de las jurisdicciones exentas ó privilegiadas á que hacen referencia. Leon 30 de Setiembre de 1873. =
SEGUNDO VALPUESTA, Vicario Capitular.

Sanctissimi Domini Nostri Pii Divina Providentia Papæ IX litteræ Apostolicæ quibus peculiaris ecclesiastica jurisdictio in territoriis ad quatuor militares ordines Sancti Jacobi, Alcantaræ, Calatravæ et Montesie in Hispaniis pertinentibus aboletur: eademque territoria proximis diæcesibus aggregantur.

PIUS EPISCOPUS

SERVUS SERVORUM DEI

AD PERPETUAM REI MEMORIAM.

Quo gravius invalescunt et urgent mala, eo promptiora postulare remedia compertum est; idque reapse nova vulnera recenter in Hispaniis Ecclesiæ iuribus inflicta novæque inde fidelibus excitatæ anxietates et perturbationes à Supremi muneris Nostri ministerio nunc instanter exigunt. In Conventione sane, quam de religiosis Hispaniarum rebus habuimus cum Nationis illius Gubernio die 5 Septembris anni 1851 animum inter cetera convertimus ad incommoda in ecclesiastici regiminis detrimentum derivata «ex dispersione territorii ad quatuor Militias Sancti Iacobi, Alcantaræ, Calatravæ, et Montesie pertinentis» quibus, constituta tunc ratione, consulendum decrevimus occasione novæ circumscriptionis diæcesium, quæ in ea Conventione facienda statuebatur. Verum cum in eorum Militariis

Ordinum territoriis ob nuper latis leges cesset interim ecclesiasticum regimen, Nos tantæ necessitati statim et sine ulla dilatione prospicere cogimur, ne illud plane deficiat.

Ii certe Militares Ordines, licet origine, vetustate, forma distincti, cum universi spectarent tutelam et incolumitatem fidei, propagationem christiani nominis, defensionem throni, liberationem Hispaniarum ab infidelium iugo, splendidioribus regni decoribus merito fuerunt accensiti. Siquidem illustribus harum Militiarum, in Regulares postea Ordines conversarum, bellatoribus acceptam non semel referre debuit Hispania religionis pacem, tranquillitatem prosperitatemque suam, validissimum Regum suorum columen, et destructionem exosæ funestæque dominationis infidelium.

Romani idcirco Pontifices pro vectui religionis et catholicæ nationis incremento studentes illos Ordines peculiari favore prosequuti fuerunt multisque privilegiis ornarunt; Reges vero Hispani compluribus ipsos latisque ditaverunt territoriis, quæ Regibus iisdem poscentibus, Sancta hæc Sedes exemit ab Ordinariorum iurisdictione, eam committens Supremo singulorum Ordinum Magistris, qui propterea ex utriusque potestatis concessione ecclesiasticam simul et civilem iurisdictionem ibi exercebant.

Serius autem, utilitate publica id postulante, Sancta eadem Sedes temporariam in Castellæ Legionisque Reges transtulit administrationem Supremo Magisterii eorum Ordinum; donec Hadrianus VI, iustante Carolo V Imperatore, quod ad tempus datum fuerat, perpetuo nexu iunxit solio Castellæ et Legionis per Bullam «*Dum intra Nostræ mentis arcana*» diei 5 maii 1521, unde factum est, ut ad extrema usque tempora Reges Hispaniarum ecclesiasticam in ea territoria administrationem exercuerint per peculiare tribunal ex equitibus conflatum singulorum Ordinum et ab Ordinibus Militaribus nuncupatum.

Anno tamen 1851 dum actum est, uti diximus, de religiosis rebus componendis, considerata conditione iurisdictionis ecclesiasticæ in territoriis hic illic per totum Hispaniarum Regnum ad prædictos Ordines spectantibus, expedire visum fuit, ut, cum perducenda foret ad actum proposita diocesium nova circumscriptio, eadem territoria proximis diocesium aggregarentur. Verum ne per hoc memoria deleretur «*Instituti tantopere de Ecclesia et republica meriti*» nationique servaretur nobilis huiusce suæ gloriæ monumentum, placuit, ut «*definitus quidam assignaretur locorum numerus intra certum radium seu circulum consistentium que formen colo redondo, ubi Magnus prædictarum Militiarum Magister ecclesiasticam iurisdictionem exercere pergat ad omnimodam eorum normam, quæ in Pontificiis constitutionibus prescribuntur.*»

Dum autem opportunitas rei perficiendæ expectabatur Hispaniarum Governium, pro suo lubitu, suppressit prædictos quatuor Ordines, et necessario propterea cum ipsis peculiare illud tribunal, quod eorum territoriis administrationem ecclesiasticam exercebat; atque ita dum e medio plane sustulit memoriam alterius e præclarissi-

mis Hispaniarum institutionibus, tot territoria omni prorsus ecclesiastico regimine privavit, Nosque cœgit ad consulendum illico tot fidelibus eo destitutis. Cum autem per huiusmodi Militarium Ordinum suppressionem quælibet novi territorii iisdem Ordinibus addicendi constitutio interim exclusa fuerit; non aliud Nobis de animarum salute sollicitis relictum est, nisi ut, iuxta pacta conventa, peculiari qualiter ecclesiastica iurisdictione suppressa, territoria prædicta iungamus proximis diœcesibus, ipsaque earundem Episcoporum iurisdictioni subiiciamus.

Itaque cum mali gravitas huiusmodi remedium differri non sinat, Nos, exquisito antea VV. FF. NN. S. R. E. Cardinalium et nonnullorum etiam Dilectorum Filiorum Romanæ Curiae Antistitum consilio, motu proprio, certa scientia, deque Apostolicæ Nostræ potestatis plenitudine Conventionem exequenturi, hisce Litteris decernimus suppressionem et abolitionem ecclesiasticæ iurisdictionis territoriorum ad prædictos Ordines Militares spectantium una cum omnibus indultis, privilegiis et facultatibus, etiam in Apostolicis Litteris contentis et speciali mentione designandis, eaque de facto e medio tollimus, extinguimus, cassamus, ac delemus, et suppressa penitus et abolita ab omnibus habenda esse mandamus.

Eadem vero Apostolica auctoritate omnia et singula prædictorum Militarium Ordinum territoria et loca ad eadem quoque modo spectantia iuxta articulum 9 commemoratæ Conventionis proximis diœcesibus iungimus, aggregamus et incorporamus: videlicet territoria aut loca ad ipsa spectantia quæ alicuius diœcesis limitibus undique includuntur eidem diœcesi aggregamus et incorporamus. Quæ vero uni vel pluribus diœcesibus finitima sunt, priore in casu proximæ diœcesi aggregamus et incorporamus, sive de territoriis agatur, sive de seiunctis locis ad illa spectantibus; altero in casu illi diœcesi aggregamus et incorporamus, cuius ecclesiam cathedralem propriam habent. Singulas propterea civitates, oppida, pagos, qui in prædictis territoriis existunt, eorumque incolas et quasvis ecclesias, sive collegiatas, sive parochiales et succursales, oratoria, pia quælibet et cuiusvis nominis Instituta, beneficia ecclesiastica, aut capellanas, si quæ sint, nec non monasteria sacrarum virginum Ordinariæ, sive a iure vel ab Apostolica Sede specialiter delegatæ iurisdictioni, regi-
mini et administrationi committimus et subiicimus Episcoporum pro tempore sedentium in iis diœcesibus, quibus eadem territoria, aut loca seiuncta ad illa spectantia vigore præsentium Litterarum Apostolicarum aggregantur et incorporantur: ita ut iidem sacrarum Antistites in iisdem territoriis omnes et singulas facultates tam ordinarias quam extraordinarias, atque etiam, uti supra, delegatas exercere valeant, quemadmodum eas exercent in propriis diœcesibus.

Ne autem huius aggregationis occasione ullum disperdatur aut pereat monumentum ad ecclesiasticum regimen necessarium et opportunum, volumus et mandamus, ut singula instrumenta, sive libri, sive testamenta ad pias causas, sive demum quæcumque scripta respicientia personas, res, iura, rationesque ecclesiasticas in incorpora-

tis territoriis existentia, sedulo exquisita et collecta ad cancellariam transferantur singulorum Antistitum, quibus eadem territoria subiecta sunt, servanda ad perpetuam memoriam et posterorum utilitatem.

Ceterum diserte declaramus, aggregationem et incorporationem territorium quatuor Ordinum militarium proximis diœcesibus hisce Nostris Litteris decretam minime obfuturam sive novæ diœcesium circumscriptioni, sive etiam peculiaris territorii constitutioni in Conventione propositis, si utrumque vel alterutrum, ex adiunctorum mutatione, quandocumque fuerit ad rem adducendum. Ad ista vero in casu perficienda, sicuti et ad constituendum, iuxta eadem pacta conventa, Titularem Episcopum in partibus infidelium, cui illius territorii ecclesiastica iurisdictio committatur, iura omnia sua huic Sanctæ Sedi expresse reservamus.

Porro ut cuncta a Nobis, ut supra, disposita rite, feliciter, ac celeriter ad optatum exitum perducantur Dilectum Filium Nostrum Ioannem Ignatium S. R. E. Presbyterum Cardinalem Moreno Archiepiscopum Vallisoletanum de cuius prudentia, doctrina, atque integritate plurimam in Domino fiduciam habemus, præsentium Nostrarum Litterarum executorem nominamus, constituimus et deputamus; eique omnes et singulas ad huiusmodi effectum necessarias et opportunas concedimus facultates, ut omnia superius ordinata, quo citius fieri possit, peragere, atque statuere, delegata Sibi Apostolica auctoritate libere ac licite possit et valeat; eidemque facultatem pariter tribuimus, ut ad plenam rerum omnium in locis præsertim ab eius residentia remotis executionem unam, vel plures personas in dignitate ecclesiastica constitutas subdelegare, et tam ipse, quam persona vel personæ ab eo sic subdelegandæ super quacumque oppositione in actu executionis huiusmodi quomodolibet forsitan oritura agnoscere, ac definitive pronuciare libere item ac licite possint ac valeant. Volumus insuper ut præsentium Litterarum Executor omnium et singulorum actorum in ipsarum Litterarum executione conficiendorum exempla in authentica forma exarata ad S. Congregationem rebus Consistorialibus præpositam in eiusdem Congregationis archiviis asservanda intra quatuor menses ab harum Litterarum receptione, si fieri possit, transmittere teneatur.

Hæc volumus, statuimus, præcipimus, atque mandamus, decernentes, has præsentis Litteras, et omnia in eis contenta, ac decreta quæcumque nullo unquam tempore de obreptionis, subreptionis, aut nullitatis vitio, ex quacumque causa, etiam privilegiatissima, vel ex consuetudine, licet immemorabili, vel ex quovis alio capite, etiam in corpore iuris clauso, a nemine cuiuslibet conditionis et dignitatis, etiam Regiæ et Imperialis notari, impugnari, aut alias infringi, suspendi, limitari, vel in controversiam vocari posse, sed semper firmas, validas et efficaces existere et fore, non obstantibus Apostolicis, generalibus, vel specialibus constitutionibus et ordinationibus, ac Nostris et Cancellariæ Apostolicæ regulis, præsertim *de iure quæsito non tollendo*, cæterisque etiam speciali mentione dignis contrariis

quibuscumque. Quibus omnibus et singulis illorum tenores pro expressis et ad verbum insertis habentes, illis alias in suo robore permanens ad præmissorum effectum dumtaxat specialiter et expresse derogamus. Volumus insuper ut præsentium Litterarum transumptis, etiam impressis, manu tamen alicuius Notarii publici subscriptis, et sigillo personæ in ecclesiastica dignitate constitutæ munitis eadem prorsus fides ubique adhibeatur, quæ eisdem præsentibus adhiberetur si forent exhibitæ vel ostensæ.

Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam Nostrarum extinctionis, abolitionis, rescissionis, cassationis deletionis, revocationis, abrogationis, mandati, interdictionis, declarationis et voluntatis infringere, vel ausu temerario, contrarie. Si quis autem hoc attentare præsumpserit indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri et Pauli Apostolorum eius, se noverit incursurum.

Datum Romæ apud S. Petrum anno Incarnationis Dominicæ millesimo octingentesimo septuagesimo tertio pridie Idus Iulii Pontificatus Nostri anno vicesimo octavo.

PIUS EPISCOPUS.

Sanctissimi Domini Nostri Pii Divina Providentia Papæ IX litteræ Apostolicæ quibus abolentur privilegiatæ omnes jurisdictiones ecclesiasticæ in Hispaniis; iisque hactenus subjecta territoria, loca, monasteria proximis diœcesibus junguntur.

PIUS EPISCOPUS

SERVUS SERVORUM DEI

AD PERPETUAM REI MEMORIAM.

Quæ diversa civilis societatis indoles diversæque leges concedenda suaserant privilegia in fidelium utilitatem et Ecclesiæ decus; ea fecit mutata serius temporum et morum ratio non solum inopportuna sed plerumque noxia. Hinc obiecta per hæc libero et expedito jurisdictionis ecclesiasticæ exercitio impedimenta, crebræ inter Ordinariam jurisdictionem et exemptam offensiones, aliaque huiusmodi incommoda et manans ex hisce perturbatio disciplinæ scandalumque et neglectio fidelium, necessariam prorsus ostenderant componendis in Hispania religiosis rebus abolitionem cuiusvis privilegiatæ jurisdictionis: opportunam autem decretæ rei perficiendæ occasionem suppeditaturam esse putatum fuit novam, quæ proponebatur, diœcesium circumscriptionem. Verum inopinata suppressio quatuor Militarium Ordinum Sancti Iacobi Alcantaræ, Calatravæ, et Montesiæ ab Hispanico Gubernio nuper peracta Nos compulit ad consulendum illico catholicis territoriorum ad eos Ordines spectantium incolis per huiusmodi suppressionem omni ecclesiastica administratione privatis; idque fecimus per Apostolicas Litteras «*Quo gravius*» hac ipsa die datas, quibus quæ conventa fuerant cum Hispaniarum Gubernio die 5

septembris anni 1851 exequutioni mandavimus. Illa tamen Conventione constitui præterea placuit, eidem omnium privilegiatarum iurisdictionum incommodo per idem remedium et eodem tempore occurrendum esse; visum enim fuit absonum alicubi suppressere, alibi favore quod æque inopportunum ubique et periculosum evaserat. Cautum idcirco fuit disertis verbis (art. 11). «Omnes etiam iurisdictiones privilegiatæ, cuiuscumque speciei sint et quomodocumque nuncupentur, penitus cessabunt, ea non exclusâ, quæ ad Sancti Ioannis Ierosolimitani Ordinem spectat. Subditæ autem nunc iisdem iurisdictionibus territoria propriis, seu finitimis diœcesibus adiungentur in nova harum circumscriptione, prout articulo septimo statutum est perficienda; salvis tamen, ac in suo robore mansuris quæ competunt.

1.° Pro-Cappellano Maiori Catholicæ Maiestatis Suæ.

2.° Vicario Generali Castrensi.

3.° Quatuor Militiis Sancti Iacobi, Calatravæ, Alcantaræ et Montesiæ ad sensum eorum, quæ nono huius Conventionis articulo prædisposita sunt» (Id est quoad novum territorium iis constituendum).

4.° Prælati Regularibus.

5.° Nuntio Apostolico pro tempore circa Ecclesiam et Xenodochium Italarum in hac ipsa urbe (Matriti) erectum.

»Vigebunt item speciales facultates, quæ Commissario Generali Cruciatæ in rebus officium suum respicientibus iuxta delegationis litteras aliasque Apostolicas concessionibus respondent.»

Nos itaque spiritui et proposito Conventionis inhærentes, in qua malum quotidie invalescens a tota Natione simul et eodem tempore amoliendum visum est, cum coacti fuerimus omnem a remedio dilationem submovere quoad quatuor Militares Ordines, opportunum omnino censemus esse, idem simul adhibere remedium ceteris quoque partibus Hispaniarum eodem incommodo laborantibus.

Quocirca, exquisito antea VV. FF. NN. S. R. E. Cardinalium et nonnullorum etiam Dilectorum Filiorum Romanæ Curiae Antistitum consilio, motu proprio, certa scientia deque Apostolicæ Nostræ potestatis plenitudine hisce Litteris decernimus et exequutioni mandamus pactam iam et conventam suppressionem et abolitionem universarum iurisdictionum privilegiatarum, cuiuscumque speciei sint et quomodocumque appellentur, iis non exclusis, quæ vel ad Sancti Ioannis Ierosolimitani Ordinem spectant, vel ad quodcumque cuiuslibet nominis et instituti Monasterium Monialium, licet extraordinariis, et specialissimis privilegiis ab Apostolica Sede donatum, vel ad inferiores Prælatos seculares huic Sanctæ Sedi immediate subiectos, sive ex iis sint, qui cum propria ecclesia clericisque eius et administris, quibus præsent, exempti sunt ab Episcopi iurisdictione, sive ex iis qui exemptam exercent iurisdictionem in clerum et populum civitatis aut loci alicuius diœcesis ambitu conclusi, sive demum ex iis, qui in proprio et seiuncto territorio Ordinaria iurisdictione potiuntur et *Prælati Nullius* proprie nuncupantur, cum omnibus indulgentiis, privilegiis et facultatibus, etiam in Apostolicis Litteris contentis

et speciali mentione designandis; eaque de facto e medio tollimus, extinguimus, cassamus ac delemus, et suppressa penitus et abolita ab omnibus habenda esse decernimus: excepta et in suo robore manente dumtaxat privilegiata eorum iurisdictione, qui nominatim designati fuerunt in 11.º Conventionis articulo mox relato.

Quapropter eadem Nostra Apostolica auctoritate omnia et singula prædicta privilegiata territoria, iuxta articulum 11 commemoratæ Conventionis, aut loca ad ipsa spectantia quæ alicuius diœcesis limitibus undique includantur eidem diœcesi aggregamus et incorporamus. Quæ vero uni vel pluribus diœcesibus finitima sunt, priore in casu proximæ diœcesi aggregamus et incorporamus, sive de territoriis agatur, sive de seiunctis locis ad illa spectantibus; altero in casu illi diœcesi aggregamus et incorporamus, cuius ecclesiam cathedrali propiorem habent. Singulas propterea civitates, oppida, pagos qui in prædictis territoriis existunt eorumque incolas et quasvis ecclesias, sive Collegiatas, sive Parochiales aut Succursales, Oratoria, pia quælibet, et cuiusvis nominis Instituta, beneficia ecclesiastica, aut capellanas, si quæ sint, nec non monasteria sacrarum Virginum Ordinariæ, sive a iure vel ab Apostolica Sede specialiter delegatæ iurisdictioni, regimini et administrationi committimus et subiicimus Episcoporum pro tempore sedentium in iis diœcesibus, quibus eadem territoria aut loca seiuncta ad illa spectantia vigore præsentium Litterarum Apostolicarum aggregantur et incorporantur: ita ut iidem sacrorum Antistites in iisdem territoriis omnes et singulas facultates tam ordinarias, quam extraordinarias atque etiam, uti supra, delegatas exercere valeant, quemadmodum eas exercent in propriis diœcesibus.

Ne autem huius aggregationis occasione ullum disperdatur aut pereat monumentum ad ecclesiasticum regimen necessarium aut opportunum, volumus et mandamus, ut singula instrumenta, sive libri, sive testamenta ad pias causas, sive demum quæcumque scripta respectiva personas, res, iura rationesque ecclesiasticas in incorporatis territoriis existentia, sedulo exquisita et collecta ad cancellariam transferantur singulorum Antistitum quibus eadem territoria subiecta sunt, servanda ad perpetuam memoriam et posterorum utilitatem.

Ceterum diserte declaramus, quæ hisce Nostris Litteris statuta, ac decreta sunt, minime obfutura novæ diœcesium circumscriptioni quandoquomque fuerit ad rem adducenda.

Porro ut cuncta à Nobis, ut supradisposita, rite, feliciter ac celeriter ad optatum existum perducantur Dilectum Filium Nostrum Joannem Inatium S. R. E. Presbyterum Cardinalem Moreno Archiepiscopum Vallisoletanum, de cuius prudentia, doctrina, atque integritate plurimam in Domino fiduciam habemus, præsentium Nostrarum Litterarum executorem nominamus, constituimus et deputamus; eique omnes et singulas ad huiusmodi effectum necessarias, et opportunas concedimus facultates, ut omnia superius ordinata, quo citius fieri possit, peragere, atque statuere, delegata Sibi Apostolica auctoritate libere, ac licite possit et valeat; eidemque facultatem pa-

riter tribuimus, ut ad plenam rerum omnium in locis præsertim ab eius residentia remotis executionem unam, vel plures personas in dignitate ecclesiastica constitutas subdelegare, et tam ipse, quam persona vel personæ ab eo sic subdelegandæ super quacumque oppositione in actu executionis huiusmodi quomodolibet forsitan oritura agnoscere, ac definitive pronuntiare libere item ac licite possint ac valeant. Volumus insuper ut præsentium Litterarum executor omnium et singulorum actorum in ipsarum Litterarum executione efficiendorum exempla in authentica forma exarata ad S. Congregationem rebus Consistorialibus præpositam in eiusdem Congregationis archivio asservanda intra quatuor menses ab harum Litterarum receptione, si fieri possit, transmittere teneatur.

Hæc volumus, statuimus, præcepimus, atque mandamus, decernentes, has præsentis litteras et omnia eis contenta, ac decreta quæcumque nullo unquam tempore de obreptionis, subreptionis, aut nullitatis vitio, ex quacumque causa, etiam privilegiatissima, vel ex consuetudine, licet immemorabili, vel ex quovis alio capite, etiam in corpore iuris clauso, à nemine cuiuslibet conditionis et dignitatis, etiam Regiæ et Imperialis notari, impugnari, aut alias infringi, suspendi, limitari, vel in controversiam vocari posse, sed semper firmas, validas, et efficaces existere et fore, non obstantibus Apostolicis, generalibus, vel specialibus constitutionibus et ordinationibus, ac Nostri et Cancellariæ Apostolicæ regulis præsertim *de iure quæsito non tollendo*, cæterisque etiam speciale mentione dignis contrariis quibuscumque. Quibus omnibus et singulis illorum tenores pro expressis, et ad verbum insertis habentes, illis alias in suo robore permanens, ad præmissorum effectum dumtaxat specialiter et expresse derogamus. Volumus insuper, ut præsentium Litterarum transumptis, etiam impressis, manu tamen alicuius Notarii publici subscriptis, et sigillo Personæ in ecclesiastica dignitate constitutæ munitis eadem prorsus fides ubique adhibeatur, quæ ipsis præsentibus adhiberetur, si forent exhibitæ vel ostensæ.

Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam Nostrarum extinctionis, abolitionis, rescissionis, cassationis, deletionis, revocationis, abrogationis, mandati, interdictionis, declarationis et voluntatis infringere, vel ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumpserit indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri et Pauli Apostolorum eius, se noverit incursum.

Datum Romæ apud S. Petrum anno Incarnationis Dominicæ millesimo octingentesimo septuagesimo tertio pridie Idus Iulii Pontificatus Nostri anno vicesimo octavo.

PIUS EPISCOPUS.